

R.D. Iacobi Merchantii Vitis Florigera

Merchantius, Jacobus

Coloniae Agrippinae, 1661

2. In Festo S. Barbaræ Virg. & Mart. bipartita. Inclina aurem tuam, & obliviscere populum tuum & domum Patris tui, &c. Psal. 44.
-

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56381](#)

6
tatis doctrina monita dedisse, pro conversione
animorum maximos subeundo labores, sed etiam
in cruce non cessavit a prædicione, ita ut verè
Rom. 10. potuerit dicere illud: *Totus die expandi manus meas*
ad populum non credentem, sed contra dicendum mihi.
Neque solum tribus horis in cruce monita dedit,
sicut Christus Dominus septem sibi mystica e-
dens verba tamquam sigilla postrema libri Agni;
sed biduo pendas continuo verba, vite prouen-
bat affantibus. Multosque erat a cathedra con-
vertiret haud dubium esse posset; quandoquidem
multi inclinarentur *innocens eius sanguis sine causa*
damnatur. Et quia multi convertebantur ejus
verbis, ideo voluit cum Aegaeis de cruce depone-
re, nec tamen id colitus est permisum. Hic ergo
patet, quam verum sit illud S. Chrysostomi: *Docen-*
sit si vinxerit, doctrinam vincere non vales; lingua,
non manu seruitur verbum, quod nullu[m] subiaceat vin-
cule, dicens Paulo. Verbum Dei non est alliga-
tum, cum ipse alligatus & vincis detinueretur.

Prædicavit ergo Andreas in cathedra crucis usque ad ultimum spiritum, in quo mirè ejus elu-
xit zelus & ardens charitas. Quando enim quispiam gravi aliquo dolore conficitur, vix loqui
potest; quanto vero dolor est in honore cruci affi-
xo? Sed eo non obstante Andreas, cum solam linguam liberam haberet, omnibus membris vi-
nguis & excruciatu[m], illam in salutem proximi im-
pendere non desisti, quamdiu halitus sufficiuit.
Sic de ipso dicitur postulatum, quod S. Aug. *Vicina*
corporis mortis, non morietur in animo Pectora vi-
gilantia pastoralis, & in a ueni regis. Non exse-
tabat ab animo diligentiam belli finis, disper-
nit manu cruentum carnificis. Ita se Maryrem cogitabat,
ut esse non obtrusus eret Episcopum. Amabat quippe
eum, qui Petrus discitat. Amabat Petrus mens
Papebarum quies iuxta pro quibus sanguinem fundere il-
lum imitans properabat. Neque vero delitiorum
è cruce Andreas praedicare, quandoquidem adhuc
modo dum eum pendente cernimus, cœnfatur
cordi nostri inferire verbum vite, cupis nos cru-
cis amatores efficeret, docens: quod in Christo &
eius amore ad extrellum uulnus spiritum oportet
non perseverare, crucemq[ue] nostram tollere & Chri-
stum sequi crucifixum.

Sor. de S. Cypria. **C**onclu-
sio. **F**ac, Domine, ut audiamus vocem tuam invi-
tantem noscum S. Andrea ad mortitiam &
familianitatem tuam; sicut ingrediamur avidi domum tuam, atque intruendi & docendi, & scien-
tiam ubi pascas, ubi cibis in exterritatis meridie,
nec obseruantes vagari nos contingat, & abire
post vestigia hædorum tacentium. Voca quoque
nos ad perfectam sequelam, disruptis omnibus
rebus involventibus, & a perfecto amore tuu ac
vestigis, que prestiti, nos retardantibus. Dic no-
stra post te, ut curramus in odorem unguen-
torum tuorum, ut perfecte insitamus vestigis

humilitatis tue, charitatis, patientie, sanctimo-
nia. Tandemque effice, ut possimus illud Apolo-
li dicere: *Christo confixus sum cruci, & cum eodem Galat. 2.*
pronunciar. *Maior abstegiori, nisi in cruce Domini*
nostri Iesu Christi. Ibi ipsum & te audiamus tam-
quam est cathedra continua non docente in fi-
ne usque facili; ibi enim non solum cubas, sed &
pacis in meridie, in amoris scilicet testu & fer-
vore, & cupis ibidem nos vivere & mori fatem
desiderio & moderatione. Hoc ergo nobis conce-
de, Apolotui qui tecum crucifixi imitatione & in-
tercessione.

IN FESTO S. BARBARAE VIRGIN. LECT. 2.
ET MART. bipartita

Inclina aurem tuam, & oblivisci cere populum
tuum, & domum Patri sui, &c.
Palin. 4.4.

Conqueritur merito Rex & Propheta de ho- PARSL
minibus hujus facili, quod relictis rebus Qua. 8.
veris & solidis, ad quas creati sunt, inhaerent re- Barbara
bus vanis & fallaciis; quodque cor ad terram inclinari
& terram depriment, cum illud creatum sit ad *aurem*
celum & coelestia. In pice cordis originem & fi-
nam Deum.

Deorum stratum est & angustum; qualis Solo clausum
Cælo aperitur. Monet ut recte suspiciamus,
caduca deliciamus. Quapropter ut recordes ad meliora impellat, jure eos verbis compellet:
Etsi hominum, si que gravis corde, ut quid Psal. 4.
diligunt vanitatem, & quartu[m] mendacum? Quaf-
dicat: *Quid vobis cum cano, qui effis de ce-*
*lo? Quid vobis cum infirmis, qui effis consci-
pti herædes in supernis?* Quid decipimini per
vanitatem, quibus conveat lectari veritatem? Cur
vos genitus filios hominum, nec memores effis
vos filios Dei?

Quod si bac querimonia generaliter concer-
nit filios Adæ & Eve, quia dicuntur filii homi-
num: *Quid de filiabus hujus facili, filiabantur* si-
mulibri sexu, ad procurandum exteriorem or-
natum, & corporis formata ac speciem. Non mi-
nor ei cultus, quam idolo adhibetur aplerisque.
Quapropter minatur Dominus per Prophetam:
Desolabitur Dominus verticem filiarum Sion, & ri-
Sexus nesciarum nudabis. Pro eo quod elevata sunt, & mulierib[us]
ambulaverunt extenso collo, & nutibus oculorum i-
mirabantur, & plauabantur, ambulabant pedibus suis, & cō-nitam-
posu gradu incedebant, in illa die auferes Deus Iaia[us]
ornamentum calceamentorum, & lusus, & tor-
ques, & monilia, & armillæ, & mitras, & dicri-
misalia, & perijcelida, & murenu[m], & foliactoria.

Op. 1.

Et in auro, & annulis, & gemmis in fronte pendentes & mutatoria, & pallisola, & linteamina, & aenea, & specula, & fimbria, & virtus, & theristra, Attē, & quod enumeret vanitatis ornamenta, quibus uteretur mulieres & pueræ ex superbia, provocatio libidinæ ex his immundis ille mulieris mundus, quasi ex suis confusis elementis. Sed attende quoque, quod sequitur in pœnam & vindictam. Eris prosumus odo factor, & pro zona funeraria, pro cruentaria crine carosum, & profusio pedoralis existentium.

An non obstante comminatione Propheta, adhuc hoc tempore similia superba vanitatis, vanæque superbia ornamenta, libidinis incentiva, in feo mulierib[us] eueniuntur, non sine Dei injuria. Quinimodo conspicere licet in communis plebe proletaria puellas vix domi habentes cibarium, paucem sufficienter ad sustentationem, nihilominus vano ornatu sic inumbere, ut parentes familiam esse alieno prægravare cogantur, ob sumptus in velles superflua, quibus hominibus placeant & mundo, Deo displiceant. Væ illis, vae & corum parentibus.

Filia Dei *E contra Filie Dei, suam impendunt sollicitudinem, non ad proouandam extensem corporis speciem, qua caduca est & corruptione obnoxiam, sed ad conciliandam fibianum pulchritudinem, quæ solidæ est & perennans. Norunt illud Sapiens.*

Prov. 32: *Fallax gratia & una ej[us] pulchritudo, mulier timens Dominum ipsa iaudabitur. Utique fallax & trahitoria, que cito deficit in inferni, floris infilar flaccilèntis. S. gregorius Nazian. Pulchritudo si temporis & mortis latibrium; quia triduana febris igniculus potest dissolvi; aut certe dissolvet illam tempus. Que floret mane, marcescit vespero, flo est juventus, defloricentia senectus, Unde & illud Poëta:*

Forma bonum, fragile est, quantumque accedit ad amos.

Fu minor, & p[ro]fatio carpitur ip[s]a suo.

Fallax quoque & vana est, quæ multos sua fecellit vanitate, & causa visu ruina. Tum quia frequenter vel in superbiam extolit, vel in libidinem impelli:

Eftus inef[fectu] pulvri sequitur, fuberba formam. Lū ej[us] cum forma magna pudicitia.

Gen. 3:4: *Tum quia alios suo conjectu proyocat ad ruinam. Sic pulchritudo Dime causa fuit ei illata violentia, ab Hemon Princeps, sicut & pulchritudo Thamar causa violentia sibi illata ab Ammon fratre. Sic & Sampionem fecellit pulchritudo Dalilæ, & Abafalon laqueus fuit fæc pulchritudo casarice. Pulchritudo ej[us] velum oculi, Francie, laquim pedibus, ruficua ala, ut non facile veradif. Patriar. cornas, nec virtutem sequatur, nec in altum anima evole.*

Ex altera vero parte norunt quoque Filie Dei illud: *Omnis gloria Filie Regis ab iniis: quia vera & gloriosa pulchritudo in anima constitit, in*

virtutibus & donis internis sita est. Illa est, qua rapit oculos Regis æterni & Angelorum ejus, huic ergo conservanda & augenda omnem voluntatem sollicititudinem suam. Cetera omnia contentant, quæ favorem seculi conciliant, ut Deo soli placant.

Inter has celebres est S. Barbara, quæ ex parentibus quidem nobib[us], sed infidelitatis errore depravatis traxit originem, ut quali lux est tenuis, & sensib[us] æterno incendio addicita Martiri incluta sit profecta. Audi vero particularius, quomodo pulchritudinem & florem atatis, & quæcumque in h[abitu] facili fulgida sunt & speciosa, contemnit, ut interiori vacaret decori, quem Rex celum concupisceret.

Pateropus Diocorus, in illatamquam unica fidem, non ad proouandam extensem corporis speciem, qua caduca est & corruptione obnoxiam, sed ad conciliandam fibianum pulchritudinem, quæ solidæ est & perennans. Norunt illud Sapiens.

Prov. 32: *Fallax gratia & una ej[us] pulchritudo, mulier timens Dominum ipsa iaudabitur. Utique fallax & trahitoria, que cito deficit in inferni, floris infilar flaccilèntis. S. gregorius Nazian. Pulchritudo si temporis & mortis latibrium; quia triduana febris igniculus potest dissolvi; aut certe dissolvet illam tempus. Que floret mane, marcescit vespero, flo est juventus, defloricentia senectus, Unde & illud Poëta:*

Eftus inef[fectu] pulvri sequitur, fuberba formam. Lū ej[us] cum forma magna pudicitia.

Gen. 3:4: *Tum quia alios suo conjectu proyocat ad ruinam. Sic pulchritudo Dime causa fuit ei illata violentia, ab Hemon Princeps, sicut & pulchritudo Thamar causa violentia sibi illata ab Ammon fratre. Sic & Sampionem fecellit pulchritudo Dalilæ, & Abafalon laqueus fuit fæc pulchritudo casarice. Pulchritudo ej[us] velum oculi, Francie, laquim pedibus, ruficua ala, ut non facile veradif. Patriar. cornas, nec virtutem sequatur, nec in altum anima evole.*

Ex altera vero parte norunt quoque Filie Dei illud: *Omnis gloria Filie Regis ab iniis: quia vera & gloriosa pulchritudo in anima constitit, in*

8016-

virtutibus & donis internis sita est. Illa est, qua rapit oculos Regis æterni & Angelorum ejus, huic ergo conservanda & augenda omnem voluntatem sollicititudinem suam. Cetera omnia contentant, quæ favorem seculi conciliant, ut Deo soli placant.

Inter has celebres est S. Barbara, quæ ex parentibus quidem nobib[us], sed infidelitatis errore depravatis traxit originem, ut quali lux est tenuis, & sensib[us] æterno incendio addicita Martiri incluta sit profecta. Audi vero particularius, quomodo pulchritudinem & florem atatis, & quæcumque in h[abitu] facili fulgida sunt & speciosa, contemnit, ut interiori vacaret decori, quem Rex celum concupisceret.

Pateropus Diocorus, in illatamquam unica fidem, non ad proouandam extensem corporis speciem, qua caduca est & corruptione obnoxiam, sed ad conciliandam fibianum pulchritudinem, quæ solidæ est & perennans. Norunt illud Sapiens.

Prov. 32: *Fallax gratia & una ej[us] pulchritudo, mulier timens Dominum ipsa iaudabitur. Utique fallax & trahitoria, que cito deficit in inferni, floris infilar flaccilèntis. S. gregorius Nazian. Pulchritudo si temporis & mortis latibrium; quia triduana febris igniculus potest dissolvi; aut certe dissolvet illam tempus. Que floret mane, marcescit vespero, flo est juventus, defloricentia senectus, Unde & illud Poëta:*

Eftus inef[fectu] pulvri sequitur, fuberba formam. Lū ej[us] cum forma magna pudicitia.

Gen. 3:4: *Tum quia alios suo conjectu proyocat ad ruinam. Sic pulchritudo Dime causa fuit ei illata violentia, ab Hemon Princeps, sicut & pulchritudo Thamar causa violentia sibi illata ab Ammon fratre. Sic & Sampionem fecellit pulchritudo Dalilæ, & Abafalon laqueus fuit fæc pulchritudo casarice. Pulchritudo ej[us] velum oculi, Francie, laquim pedibus, ruficua ala, ut non facile veradif. Patriar. cornas, nec virtutem sequatur, nec in altum anima evole.*

Ex altera vero parte norunt quoque Filie Dei illud: *Omnis gloria Filie Regis ab iniis: quia vera & gloriosa pulchritudo in anima constitit, in*

Et severiori vultu, servato tamen moderamine, se illis exhibeat: tum ne ex significazione benevolentiae fiduciam & audaciam peccandi arripiant, sed Patrem semper timeant; tum ne ex Patris erga se blanditijs discant viri offici, & erga eos libenter & invercundiores fieri.

Non ergo reprehendendus fuisset Dioseorus, si exat & lexui formositatiq; Filiis sue cum moderamine consoluisse & cayisse; sed ejus arguitur nimia hac in re austerioris & imperiorum severitas.

Nimia etiam in explicans Filii sibi iunx, noli faciem tuam solarem Filias aut ad eas offendere. Nec austerioriter tamen iudeo tibi severitas, sed gravitatem illa astringit fugas, hac reprimas vita tua. Lib. 4. de bilem reddit: omnesbus tamen modus melior. Ergo confidit, ca- ne severius velim, nec dissolutius. Quid ibi: medie- pit. 6. critate gratias, ut non de severitate missione, mei de fa- miliaritate conservetur?

Interim se veritatem & austerioritatem Dioseori

Deus in filio sue grande bonum, & in gloriam sua ordinavit incrementum. Illa enim in hac solitu-

dine divina & coelestia didicit contemplari, & ab

humiliu ad eumque rerum cogitatione sele

in Turri. abducere. Sponfumque ibi quæfivit, non morta-

lem & terrenum, sed immortalem & coelestem,

cujus oculi placeret in abdito. In illa namque

turi spiritu sancti grataria latentes ejus oculos

latenter attingens, & verum Deum ei notum

fecit admirabiliter, & luce divina cognitionem

cam illustravit eminenter. Fabricam mundi

sape intento ibi animo considerabat, & ejusque

pulchritudinem & magnitudinem ac perpe-

tuam contumiam, certum terum ordinem, coe-

li, solis, stellarum splendorem, terræ ornatum

& fecunditatem, aquæ superfluae limpiditatem,

ceteraque elementa contemplans, tam opere

laudem fortuna aut falsis idolis non eletri-

buendam agnoscit. Sed a Creaturis ad Crea-

torum ad

Creatore ascensit.

A Crea- lam sibi faciebat, quæ pertingeret ad illum qui

summa potentia hæc operatus est, itaque regit

sapientia, & conservat providentia. Quid ném-

pe aliud est visibilis creatura, nisi lata que-

dam, per quam ad Dejacentium cognitionem?

Quot creature, tot sunt gradus huius ictus, Quid ruris hujus mundi mole aliquod est, quam

liber expansus & omnium oculis propinquus, in

quo Dei excellentiam, potentiam, sapientiam

omnes legere possunt? Quot stellæ & sidera, quoniam

que elementa, tot sunt grandes characteres ex

hoc libro notium Dei indicantes. Quapropter

in hoc libro legebat ipsa diligenter; & a-

gnoscet verum Deum, conspuens idola pa-

tris sui, tamquam opera manuum hominum.

Hinc secum spiritus luce, de sublimioribus my-

steriis est illustrata, ut turrim longe altiorem sua

hactenq; libi edificaret, supra fundamenum fo-

lidum hodi; quam nulla postmodum tempestas,

aut perfecitionis procella valeret elidere. Id-
lorum itaque nefarium, detestata cultum, con-
templabatur coelestia serio mysteria, & disser-
bat meditabaturque secum de immortalitate a-
nimæ, de coelestibus premijs, de supplicijs per-
verorum, de mysterio Trinitatis & Incarnationis;
ideo de his colitus dodoa, quia Deus facien-
tibus quod in se est, numquam deest. Ibi igitur
percepit & illam vocem. Audeamus, & vide, & in-
clina aurem tuum, & obliuiscere populum tuum,
& domum Patri tuu; & concupisc Rex decorum
tuum.

Deus animam alloquens, quandoque Filium Arima-
vocat, quandoque Sororem; quandoque Spon- rum pia-
rum & Aricanam, denique & Columbam immaculatam. Filia est propter adoptionem, Soror est in rī tituli
carnationis, Spousa ob amorem & unionem, Co. In Cant. lumba ob vocem gementem & simplicitatem, Im-

maculata ob puritatem & sanguinis rationem. Hunc

autem dicit: AVDI ET VIDE. Sed ubinam

eius vocem audire poterit? Secedat paululum à

tumultu, à turbida cogitationibus lese lecerat,

à sollicitudinibus & curis, facili strepitibus le

subducat, & convertatur ad cordis sui solitudi-
nem, ibi audierit vocem ejus, & lac suave ex ip-

siu percepit ore. Sic eum promisit per Proph-
etam: Diccam eam in solitudinem, ibi loabitam Oster.

Et loquar ad cor ejus. Vox ipsius delicata est & le-

mis, non perstrepsit, sed suavis. Vocem quasi aure Job. 4.

leni audiri. Ad me dictum est verbum ab conditum

& quasi frustis suscepit, auris meis venas iuinxerit

ejus, dicebat Job. Non ergo admittit strepitum aliena vocis vox: secreta est, non audi-

tor in foro, non resonat in publico, non vul-
tefes, solus loquitur ad cor suum in silentio. A-

deo Sponfain Canticos, at Sponfum alloquatur, Vox Di-

transit ad Montes, Colles, Hortos, Convalles, ad vocanu-

Montes myrræ, ad Collen thuris, ad Hortum in mundi

conclusum ad Convallum lillorum. Quæ omnia negotia

significant, vocem Dei de salute & arcans celesti-

vix per-

bis animam alloquens non facile percipi, in me- cipit-

dijus negotiis, in turidis cogitationibus, in tumultu-

tuibus ibi folletratur in diuis.

Hoc ipsum oftenitus fuit in Eliu post fugam à
Jezebelæ in caverna montis Oreb. Dictum est tunc
ei: Egredere, ita in Monte coram Domino. Curia 3, Reg. 19.
Utaudias scilicet vocem ejus. Quid deinde? Ecce
Dominus transi, & præstare grande & fortis sub-
versores montes, & conterens petras ante Dominum;

non in præstare Dominus, & post præstare commoti-

nus in commotio Domus, & post commoti-

nem ignem, non in igne Dominus, & post ignem

fatuus auro tenus. Quid cum audiret Elias,

operuit vultum suum pallio, & egredius fuit

in otio speluncæ, & ecce vox ad eum dicens:

Quid hic agis, Elias? Per ventum, terræ motum,

ignem, designari possunt varia passiones,

& tumultuosa crepitantesque cogitationes,

qua debent recedere ab animo, ut ei Dominus

loquatur,

Ioquatur, quia loquitur leviter quodam spiritu, quasi aures tenuis, anima tranquilla, strepitum fugienti, & silentium adamanti.

Car non Tali porro animæ non solum dicitur AVDI, tamen, sed VIDE, quia vox Dei conjunctam habet lucem Audi, sed candorem incinct lucis externe, radios interius spargentem, quibus oculos terros decetaperire. Licit etenim Elias, vultum suum exteriorem operiat pallio, comparans coram Domino, præterrexit scilicet & humiliata; auferat tamen velut omnem & pallium ab auribus & oculis cordis, ut agnoscat non solum sonum vocis, sed & radicum lucis intus loquentis & promicantis. Sic & tu, filia, ait En video, nec rebellis lumen, considera diligenter ea que audis, nec leviter pertransite finas, inclinatio non rem, in signum obedientie, ut humiliata vocis & luci obtemperes, possisque dicere cum Propheta: **Domini aperias mihi aures, ego autem non contradico.**

S. Barbara solitudinis adamata occasionem in paterna illa turi nocte, audiebat & videbat quid in se loqueretur Dominus: oculos & aures fidei aperiebat, nec erat rebellis luci. Sufurum & fibilum aure leuis percipiebat, & verbum absconditum suscepiebat, quasi furtivè, inscio Patre terreno, consicio Patre celesti, qui eam ibi laetabat suavi celestis doctrine lacte, & loquebatur ad eam eius verba sapientiae aeternæ, instruens ipsam de Verbo abbreviato super terram, & mysteriis ejus allatis de celo His inclinabat aurem suam, quia jam aures acceptarunt auras, inflat Rebecca, à Sponso suo; ut non nisi illius verbis & nunciis aures haberet apertas. Hoc simulum est primum monile Sponsæ, primum donum Sponsi, donum Fidei & obedientie.

PARS II. Interim Dioscorus sollicitatus pro filiam jam nubili, cuius de pulchritudine & opulentia rumor dominus. Barbara ob petendam, ejus explorabat voluntatem & confitita sit. At ipsa se mortal Sponso promissa ultra posse populum dare negat, utpote immortali Deo per cœlum, & votum jam prædictum dicata. Insuper cum Patre discuteret dexteris verbis Deo vero, de mysteriis Fidei patris sui Christianæ, de cultu & relinquendo fallorum Deorum, & idolorum; quibus mirè addictus erat. Co-naturum ab hoc superfluo culter ad veram ritatem traducere, & ad singularium volupsum coniunctus ad tempus, ecclesia ei proponens promissa. Quibus fidem tra quidem promissis ipsa tota in solitudine inhabitat, hinc co-alperans quæcumque fallax mundus proponit, & natura propinat, ad allicendum & inefundandum incautus mentes.

Quid sit Nempe audierat & illud in interiori conclavi populum animæ sua, à Sponso suo pronunciatum: **O Iuvici domum cor et populum tuum, & domum patrum tuum, & concupiscentia sui picei Rex decorem tuum.** Quid est, oblivisci cor et populum, & domum patrum tuum, nisi obliviscere mundum, & quæ in mundo sunt, mundanam con-

versationem, & vanitatem? Hæc est domus veteris Aida patris nostri post peccatum, domus, inquam, lutea, compacta ex concupiscentia carnis, & concupiscentia oculorum, ac superbia vita, tanquam ex suis parietibus & lignis; quam domum semper homo fecerit trahit velut Domiporta, seu Cochlea. Qui tamen adspicunt ad **domum non manufactam, aeternam in celo,** conantur veterem hanc domum desfruere, & illius oblitisci: conantur amorem: perversum hujus facili radicitus à se avellere, & totum affectum ad aeternam illam domum, & populum transferre, ubi agit celestis Pater, animatum Sponfus. Quapropter tota anima gaudio illud consonant: **Lazarus sum in his que dicta sunt mihi, in domum Domini ibimus.** An non oblitia est S. Barbara populum suum, & domum patris sui, dum omnia adversata est idola falsosque Deos, quos populis suis, & domus patris sui colebat; dumque se transtulit ad cultum Dei veri? An non rurus oblitia est populum suum & domum patris sui, dum mundum & omnia quæ in mundo sunt, contempta, à conversatione omni sequestrata, & Deo foliavans? Denique, an non oblitia est populum suum, & domum patris sui, dum nec populum augere prolixum in matrimonio suscepione, nec domum patris vult hæredem relinquere, sed opes, & honores, & voluptates arbitrari ut *percorsa*, celesti Sponfo locum placere contendens? In ejus ergo promissione conguecebat, in ejus præceptis meditabatur dicat no[n]c. Sic certè factum est, ut meritò ipse concupisceret decorum ejus, Rex & Dominus ejus, amoris moneta amorem compensans & plene exfolvens Felix ergo oblio, quæ decorum a Rege celesti concupiscentum parit, ejusque amorem sibi vendicat.

Sed pater terrenus furenter in filiam exarbitur, quando agnōvit in ea alienam à sua fidem, nullisq; Dioſco¹ vel minus vel blanditiis flectere se posse ejus animum & evoluntatem. Auxit quoque patris furorem, rius in finis quid illa eo incio & absente tres fieri in lavacri. Barbara sum. At vero se mortal Sponso promissa ultra posse populum dare negat, utpote immortali Deo per cœlum. Sed divina protectione & directione imperium evadens, fuga fibi salutem quæsivit, ad loca montana contendens, ut inter tuipes se se abcondeat a furore parricidii. Res plane admiratione digna: Grandis rupe mirabiliter te patefecit, ut fulgienti viam aperiret, & suo complexo virginem fugam S. Barbara etoriam, nobilioraque triumphum referaret. **Et alio-**

Nempe omnis creatura in favorem electorum rum Deo & Creatori suo defert obedientiam. **Sandæ-** Sic aquæ maris rubri, rupeisque inaccessæ, dant rum. transistum in gratiam filiorum Israel. **I.** Sic S. Felici Nolano Presbytero, in angusto duorum parietum intercallo contexerunt araneæ re-

centem subito fatebam, ne ab insequentibus rapetur ad supplicium.

Sic & S. Athanasio, ne in manus impiorum incideret, navicula se se sponte in adversam fluminis partem convertit, & occurrit sine noxa suis persecutoribus.

Sic & Afra meretrice & pagana, Sanctum Narcissum Episcopum Christianorum Augustae Vindelicorum sub lino custodivit, seruantibus latebras omnes Tyrannorum satellitibus. Non absimilis Raab meretrici, exploratoris Jericho etiam sub lino abscondit.

Denique, & de petra miraculose se aperiente ad protectionem, habemus exemplum luculentum ex Actis S. Marce Virg. & Martyris, de qua antiqua Martyrologia, & Vincent. in Spec. histor.

Vide Sur. lib. II. cap. 86. Illa ancillabatur cuidam Tertullo,

2. Nov. viro primario; Christo autem magis serviebat in jejuniis & pietate. Quod cum Herus & Domina deprehendissent, Præfidi eam presentarunt puniendam. Cumque ungulis eam laeseret, mufratio populi tanta fuit, ut unanimi voce contra Iudicem inclamantes, eam relaxari fecerit. Interim non desuerunt qui abeantur, & fugientur inferuentur. Illa ubi vidit se circumdata in persequentiibus, cum lacrymam oravit ad Dominum ne tradiceretur in manus impiorum. Mox vero petrante oculos ejus jacens, pectora, rimæ per fugi quia virgo sui ciperebat ostendit, & ad instar dulcissime matris, vel charæ matris, mouit quodam axianum amplexans & præbuit, moxque luce, ta virgine, latera ante apertæ conclusit. Hoc cū canentes per vidente, omnia loca securati sunt, scibū forè excepta præda latirat et. Ibi adherentes exuviarum reliquias, & affixa fixo veluti flusta deprehendunt, & incedibili stupore confusi. Præfidi gesta commemorant. Multiplicè innumeram multitudinem, ut manum faxo injicerent, fed mox fragor & tonus è celo exortum est, & terra conculta, ita ut omnes corrueant, & in eternam mortem multorum oculi clauderentur. Qui evanerant, fugientes ad profana sua tempora & simulacra, ibidem cecidunt, nam missus è celo ignis & populum exsult & templum, & supercūl, vel incendi rure bis mille seprimenti. Crediderunt autem tria milia, ita ut ille responsum: *Magnus Deus Mariae; Magnus Deus Christianorum* Vide Surium. Novemb.

Dioscorus miraculo non fuit commissa.

Sed, ut ad S. Barbaram redamus, Pater, petrâ durior & obsecrator, nec hoc fuit miraculo commotus. Sed cum illa per faxum & rupem patetam in sublimi confundisset, & in quadam spe eu se se occultasset, à quodam pastore ovium demonstratus est Pater, quaqueversum in vestigant locus in quo illa lateret. Statim verò scleris tulit supplicium, si credimus Simeoni Metaphraestos: *Cumenim (inquit ipse) ius oves execrata est* Mar. in vita s. r. mutata fuerunt in carnibus, quia ad perpetuam ejus c. 5. scleris accusationum S. Barbara sepulchrum perpetravit. in e. circum volant. Quidquid sit ea de re, rechazarat

Deus illustriorem victoriæ ad palmarum pertingere S. Barbaram; quapropter cam tandem paternæ inveniætans reperit, ac illi criminis raptam, latera pedibus, dorum pugnis contudit, & per viam aspergimam summa violentiæ pertraxit, ut Præfidi Martiano cam traduceret cruciandam. O visceria inhumanitate plena vicerat non paterna, sed feralia, inaudita crudelitate in filiam sevientia!

Certe agnoscimus hic, quā verè pronuntiaverit Dominus in Evangelio, suos confirmans adversus quæcumque super ventura eis mala: *Non veni pacem mittere sed gladium*: Quænam est hac loquendi formula, o Domine, JESU! Numquid tu Principes pacu antonomasticæ, aminaris? Numquid pacē nuntias in ingredi tuo in hunc mundū, in progressu, in egressu? Numquid post refutacionem tuam rufus eam impetratus es, jubesque ubique nuntiari ab Apostolo tuis, ac corum diciliplinis? Cur igitur nunc dicas: *Non veni pacem mittere sed gladium*? Nempe gladium se misse afferit Dominus, quoniam ex coactione fidei divisi & dissidium orum estinuer fides & infideles, quilibet cognitione aut alibi ante area conjunctus. Hoc enim est quod sequitur: *Veneratio separare hominem a deo; Parere, iungere, & filium advertere* Matrem suam, & nurum adverteret, & forram suam: *Et animi i homini domestici ejus*. Ecce quomodo, fides tanquam gladius, dimensione & separacione inducit inter Barbaram filiam, & Dioecorum Parrem. Ille tevit, illa patitur. Ille penit, illa a Domino suscipit. Ille gladium inventat & perfectiōnem, illa adspicit ad eternam pacem. Secuto separantur celo, qui separantur tide & anno: ac rurius verum esse conaperitur illud: *Tunc erant in domo unus affinis, alter relinquit eum*, quia ex eadem domo & familia eternam aspergunt salutem. Pater in eternam incidat damnationem. O divisionem, & separationem amaram! O vere gladium acerbè dividentem & dissecantem!

Ait hoc maximè durum: *Inimici homini do Michælos mysticæ ejus*. Quod quicunque ante Christum Michælos Propheta dixerat, quia frequenter in eadem domo, *Inimici de meo & tuo*, contentiose agitur, & dissidia exinde hominum oruntur inter fratres, contanguineos, affines, immo effido inter proles & parentes. Sed in his illud in lege E. magistri, vangelica repetit Christus, prævidens quod dominus ex officia Fidei Christiana abho. reutes, inimici futuri empfahant illi qui fidem amplifexarentur, illosque tradiduntur persecutoribus, licet propinquissimo cognitionis gradu essent conjuncti.

Sic S. Thecla propriæ matris consilio accusata est, & tradita Judici, ut viva exuteretur; eo quod Surium ob castitatis & fidei amorem nollet matrimonio. 27. Sept. nisi conseruat, per matrem jam initiato & promisso.

Sic S. Lucia, vidua Romana, à proprio filio Eutropio fuit apud Præfectum accusata ob Christum. Surium. Nam Religionem, ut ab eo plectetur.

Sic

4. Surina Sic S. Christina virgo jubente & presente parte
ungulis ferreis exanimata fuit, & toto corpore
dilacerata, quia ejus delubrat idola. Quare facie-
ræ carnis sua frustum patri proiecitur, dicebat:
*Satiare miser carnibus quas genuisti. Filiam come-
dere potes, sed ut impietatis tuae conuentias, facere non
potes.*

4. Denique, supra omnes S. Barbara gladium ex-
perita est feralea, inter se & Patrem dividenter,
ac malâ pace ejus impietati consentientes, æterno
obnoxiam reddere gladio & supplicio. Vis vi-
dere crudelitatem? primò quidem jam disseruimus,
quonodo eam fucibundæ per apera loca perfec-
tus fuerit, & conuderit. Deinde eam tradidit Pra-
fecto variis torquendam supplicio. Nam & nudis
boni nervis toto corpore caditur, fluentibus
sanguineis rivulis, fragmentisque testaceis ad re-
novandum dolorem, ejus vulnera perfricantur.
Postmodum facies ardentes ad latera ejus admone-
vuntur. Sed lampades ejus, lampades igne, aigue flâ-
marum, in usum fortiorum ignem accendebant, quâm
fore ille qui exterius urbat: omnia hac instrumenta
crudelis supplici, transibant in honorem triuicti:
dum augebatur pena, augebatur & palma.

**Mam-
milla**
**S. Bar-
bara, as-
tufo.** Utterius, manuilla ei avelluntur in humanissime
& crudelissime. Quid vero poterat illa dicere hoc
in tormento, nisi illud quod in simili dicebat S.
Agathat: *mpie & crudeli Tyranno, non te pade, in
femina amputare quod tu in mare suscisti. Ego ta-
men intus in anima me habeo integras mammillas,
qua ab infante Domino conferavam. Dua pretiosas
mammillas S. Barbara Domino ab infante conte-
rarat, intellectum & voluntatem, quas Christus
Spontus latè preçio adimplerat et cœlesti thala-
zamo. Iacilectus ejus plenus erat latè Fidei: Vo-
luntas latè de votis & amoris. Nil ergo proficit
Tyrannus aut Daemon per eum, dum manuillas
avellet: fed maiorem ei conciliat gloriam. Nam inde
factum est, ut certe mulieres ad eam in dolore
manuillarum recurrant, & sanitatem obtinent.
Atque etiam specialis gloria ex illis uberioribus totâ
refulabit aeternitate: quia teste S. Augustino. Mar-
tyres in membris in quibus specialiter passi sunt,
splendore gloriosum consequentur.*

Cant. 8. Interfim de illa dicere possumus illud: *Soror no-
stra parvula, ubra non habet.* Licit enim hoc de
Ecclesia dictum sit pro tempore adolescentie suæ,
quanda lac doctrine libere alumnis suis non poter-
at ministrare tempore persecutions. Tamen apte
accommodari potest huius virginis, ut sit vox Angelorum,
quia ei congrualantium, quod iusta sit in
mammillis torqueri. Vocant eam sororem, quia
Angelis cognata est virginitas, que de celo venit,
& angelicam imitatur vitam. Castitas Angelorum,
felicitas est, certè Virginum est fortior, quia
in carne de carne triumphant. Et quidem hujus
Virginis eo commendabilior est, quod cum summa
pulchritudine eam illibatai conservarit, quia
multis causa solerit esse ruinas, quodque sollicitata

ad matrimonium, omnes preces repudiarit. Vo-
cant etiam eam *Parvulam*, propter humilitatem
& puritatem, seu innocentiam. *Ubra non habet*,
quia Tyrannus avelli juvit: sed hoc propter Chri-
stum passa est lubens, ideoque ei meritò Angeli &
homines congratulantur, & creditur ei, colle-
tibus Angelis & electis omnibus, admodum
gloriola.

Postremò, hic cumulus fuit omnis crudelitatis
& impietatis, quod cum capitib[us] damnata foret
Pater eam fulciperū propriā manu exceundam. O
feritatem inauditam! O sp̄ecaculum horrendum!
& omnibus sæculis detestandum! Lava manus pol-
lutas o impie Pater, in cruce innocentis filiae tuae,
quasi in liquore roseo. Tinge & immerge cor tuum
adamantinum in sanguine ejus fervido, si forte
possit mollescere. Bibe de rivulis fluentibus ex ro-
to ejus corpore, si forte possit sanguinea fistis tua
sedari. Sed bibes, & in æternum bibes hunc crono-
rem, & refueris in caput tuum: ipsa enim tota ibi
æternitate, in p[ro]gnam & vindictam, quasi pocu-
sum de cruce tuo propinabat, ut fistis tuam sanguineam & alterationem ignem adaugeat in tor-
mentis; dum te, augent & torqueant super mo-
dum conscientiæ, agnoscere faciet seclus tuum
horrible; quando & guttulam aquæ loco crux
jugiter cogens depictere, quam sine fructu popof-
fici ab ea, jam a mille trecentis & amplius annis.
O infelicem, & æternum infelicem, & maledi-
cūm parentem, non parentem, sed perempto-
rem!

Porro potest et patrocinium S. Barbaræ erga il-
los, qui ei devoti sunt. Hoc multi experti sunt; &
nostro sæculo specialiter B. Stanislaus Koſka, cui
hoc Elogium Proceris Poloniæ adscripserunt: *in-
veniens p[ro]prio, aboli humillimo, divisi pauperissimo,
humanarum verum contemptori, siisque sp[iritus] visio-
ri acerrimo qui à puer J[esus] cum eis Matre, aget
meruit visitari. Et à duabus Angelis presente S. Bar-
bara pane coeli r[ec]ificari.*

IN FESTO S. NICOLAI

LECT. 5.
bipartita

**Beatus vir qui in ventus est sine macula, & post au-
rum non abiit, nec speravit in pecunia & libe-
tatu, Eccl. 31.**

Homo quandam beatitudinis sortem in hac **PARS I.**
vita nascienti potest, ob quam dicitur bea-
tus, & regni Dei particeps, illius scilicet **macula,**
regni de quo dixit Dominus: *Regnum Dei intra post aurum
post aurum abito, nec
convalle, constitut in interioribus animi bonis, in
gaudio, serenitate, pace conscientia, ac aliis cha-
ris inquit Spiritus Sancti: quia illa quamdam spe-
ciem & inchoationem Paradisi constitutum, & lau-
ditatem omnibus actionibus pri hominis inter-
petant, Nam sicut vere dici potest, quod peccator
b 2 dupli-*